DE BETERE AFVALSCHEIDER WORDT BELOOND

Afval- en grondstoffenbeleid gemeente Teylingen 2020-2024

Inhoudsopgave

Vol vertrouwen 3
0. Samenvatting 4
1. Inleiding 7
1.1 Een circulaire economie begint thuis 7
1.2 Het landelijk afvalscheidingsdoel 7
1.3 In Teylingen wordt de betere afvalscheider beloond 8
2. Afval nu in Teylingen 9
2.1 De afvalinzameling 9
2.2 Inzamelresultaten Teylingen 9
2.3 Teylingen en de benchmark resultaten 10
2.4 Afvalstoffenverordening 11
2.5 Afvalstoffenheffing 11
3. De betere afvalscheider wordt beloond 12
3.1 Kern nieuw afvalbeleid 12
3.2 Gft en etensresten 12
3.3 Plastic, blik en drinkpakken 13
3.4 Restafval 14
3.5 De beloningskorting 15
3.6 Flankerende maatregelen 17
4. Financiën en milieuprestatie 19
5. Communicatie 19
6. Risico's en kanttekeningen 20
7. Planning en evaluatie 21

VOL VERTROUWEN

In het raadsprogramma Vitaal Teylingen 2018-2022 schetsten we het al, één van de uitgangspunten voor onze gemeente is duurzaamheid. Het doel is om zo snel mogelijk maximaal 100 kilogram restafval per persoon te hebben en 75% afvalscheiding te realiseren. Bovendien zijn de landelijke doelen voor 2025 ook al bekend. Het restafval moet dan verminderd zijn tot 30 kilogram.

De raad en het college vertrouwen vol op de eigen kracht van de Teylingse samenleving. Daarom kiezen we voor een ander afvalinzamelmodel. De gebruikelijke modellen zijn omgekeerd inzamelen en diftar (betalen voor het weggooien van restafval). Wij doen dit anders:

Teylingen kiest ervoor om alle laagbouw huishoudens die afval aanbieden in eigen containers een kleinere container voor restafval te geven. De helft van de huishoudens heeft deze kleinere container al. Zij vervullen een voorbeeldrol voor de huishoudens die tot nu toe altijd een grote container hadden. Ook gaan we het gft in de zomermaanden twee keer zo vaak ophalen en kunnen inwoners kiezen voor een container om plastic, blik en drankkartons in te doen of voor gebruik van een zak. Voor mensen die dat nodig hebben, omdat ze het restafval niet kunnen reduceren, zorgen we voor maatwerk.

Meer afvalscheiding vertalen we ook naar minder afvalstoffenheffing door een beloningskorting. Voor de gemeente stijgen de kosten minder snel als de afvalscheiding goed gaat. Grondstoffen uit afval leveren geld op of kosten minder om te verwerken. Het verbranden van restafval is duur. Dus restafval reduceren heeft ook een financieel voordeel. We stellen een beloningskorting in. Dit betekent dat de betere afvalscheider wordt beloond door minder te betalen. We monitoren de aanbiedingen van restafval via een chip in de minicontainers (laagbouw) en een pas voor de ondergrondse containers (hoogbouw).

We volgen de effecten van het beleid nauwlettend. In 2023 passen we de inzameling van restafval verder aan. De ophaalfrequentie wordt dan één keer per drie weken. De beloningskorting op de afvalstoffenheffing zal voor velen al leiden tot minder aanbieden van restafval. Door minder restafval in te zamelen, dalen de kosten. Dat kan dan vertaald worden naar een hogere beloningskorting.

Het scheiden van afval wordt zo driedubbel beloond, met een beter milieu, een duurzamere wereld en een beloningskorting.

0. SAMENVATTING

Gemiddeld is er in Teylingen nog 184 kilogram restafval (inclusief 20 kg grof huishoudelijk afval) per persoon, waarvan 122 kilogram grondstoffen zijn. Deze grondstoffen moeten apart aangeboden kunnen worden. Teylingen stelt een nieuw afvalbeleid vast om dit te realiseren.

Op dit moment hebben laagbouwwoningen een container bij de woning voor restafval en een container voor GFT. De standaardmaat voor restafval wordt 140 liter in plaats van 240 liter. In 2021 en 2022 kan de restafvalcontainer nog steeds om de week aan de straat worden gezet om te laten legen. In 2023 gaat deze inzamelfrequentie omlaag naar één keer in de drie weken. De inzamelfrequentie voor GFT blijft om de week en in de zomermaanden gaat deze naar één keer in de week, zodat er in een jaar 36 inzamelrondes zijn. Ook krijgen inwoners van de laagbouw de keuze voorgelegd om een container aan te vragen om plastic, blik en drinkpakken in aan te bieden of om plastic, blik en drinkpakken in zakken aan te bieden.

Mensen die in de hoogbouw wonen kunnen restafval blijven aanbieden in ondergrondse containers. Het aanbieden van plastic, blik en drinkpakken in zakken blijft ook gehandhaafd. Aanvullend komen er voorzieningen om GFT gescheiden aan te bieden, waarbij er per hoogbouwcomplex bezien zal worden wat het beste middel is in samenspraak met de inwoners en op basis van ervaringen in andere gemeenten.

De inzameling van oud papier en karton, glas en textiel wijzigt (vooralsnog) niet.

Het bestaande inzamelmodel voor Teylingen

	Laagbouw (circa 78%)	**Hoogbouw (circa 22%)**
Restafval	Minicontainer 140 of 240 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden	Ondergrondse verzamelcontainers
Gft en etensresten	Minicontainer 140 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden	Geen voorzieningen
Plastic, blik en drinkpakken	26x per jaar kunnen aanbieden	
Oud papier en karton	Huis aan huis aanbieden, een keer per maand, inzameling door verenigingen; aanbieden in verzamelcontainers op centrale plekken in de gemeente	
Glas	Ondergrondse containers	
Textiel	Ondergrondse containers en inzamelacties	

Het nieuwe inzamelmodel voor Teylingen

	Laagbouw (circa 78%)	**Hoogbouw (circa 22%)**
Restafval met beloningskorting	Minicontainer 140 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden, vanaf 2023 17x kunnen aanbieden	*ONGEWIJZIGD*
Gft en etensresten	Minicontainer 140 liter, 36x per jaar kunnen aanbieden (om de week en in de zomermaanden iedere week aanbieden)	Voorzieningen om GFT te scheiden (maatwerk per hoogbouw complex)
Plastic, blik en drinkpakken	Keuze tussen zak of minicontainer, 26x per jaar kunnen aanbieden	
Oud papier en karton	*ONGEWIJZIGD*	
Glas	*ONGEWIJZIGD*	
Textiel	*ONGEWIJZIGD*	

DE BETERE AFVALSCHEIDER WORDT BELOOND

Om meer afvalscheiding te stimuleren wijzigen niet alleen de inzamelmiddelen maar kan er ook en beloningskorting verdiend worden bij minder restafvalaanbod. Hier is een staffel voor opgesteld. De hoogte van de korting (het daadwerkelijke bedrag) wordt jaarlijks vastgelegd in de Verordening afvalstoffenheffing Teylingen.

De beloningskorting in Teylingen

	Laagbouw: aantal keer aanbieden minicontainers restafval	Hoogbouw: aantal keer openen van een ondergrondse container
Geen korting	9 tot en met 26 keer	20 keer of meer
Korting +	5 tot en met 8 keer	10 tot en met 19 keer
Korting ++	Tot en met 4 keer	Tot en met 9 keer

In 2018 is er 20 kg grof huishoudelijk restafval aangeboden op de milieustraat. Voor de berekening van de staffel is daarom uitgegaan van 80 kg restafval om de doelstelling van 100 kg restafval in 2021 te halen.

Bij het invoeren van een nieuw afvalbeleid zijn flankerende maatregelen nodig. Het betreft:

- de inzet van communicatie gericht op het geven van inzicht in het handelingsperspectief en het creëren van begrip voor het nieuwe systeem;
- de inzet van handhaving gericht op het naleven van de afvalaanbiedregels door middel van gesprekken met de handhavers, het geven van waarschuwingen en het uitdelen van boetes;
- maatwerkregelingen voor speciale doelgroepen (mensen met volumineus medisch afval, gezinnen met jonge kinderen, grote gezinnen) gericht op het hebben van voldoende mogelijkheden om restafval weg te gooien;
- afvalinzameling bij organisaties met een maatschappelijk karakter;
- het stimuleren van gebruik van de kringloopwinkels en het repair café;
- afspraken met het bedrijfsleven over een gezamenlijke inzet richting een circulaire economie;
- de afvalinzameling op de milieustraat blijven richten op goede afvalscheiding en weren van fijn huishoudelijk restafval; en
- de aanpak van afvaldumpingen.

Aan het invoeren van een nieuw systeem zijn eenmalige kosten verbonden, projectkosten. Deze zijn opgenomen in het investeringsoverzicht samen met de investeringen voor nieuwe inzamelmiddelen. De structurele kosten voor het nieuwe afvalinzamelmodel zijn ongeveer gelijk aan die van het huidige afvalinzamelmodel, waarbij ervan uitgegaan wordt dat de 100 kilogram restafval per persoon per jaar gerealiseerd kan worden.

Het nieuwe afvalbeleid wordt in twee stappen ingevoerd. Het jaar 2020 is het voorbereidingsjaar en in 2021 start het nieuwe afvalinzamelmodel. Al tijdens deze voorbereiding start de monitoring, zodat ontwikkelingen goed gevolgd kunnen worden en er tijdig bijstelling van het afvalbeleid kan zijn. In 2023 is de tweede stap en zal de inzamelfrequentie minicontainers restafval verlaagd worden. In de eerste helft van 2024 vindt de evaluatie plaats en kunnen er initiatieven ontstaan om het beleid verder aan te passen.

- 2020: participatie bij de hoogbouw, voorbereiding, testen en realisatie eerste beleidswijziging + monitoring
- 2021: nazorg en eerste jaar nieuwe afvalinzamelmodel + monitoring
- 2022: tweede jaar nieuwe afvalinzamelmodel + monitoring
- 2023: realisatie tweede beleidswijziging + monitoring
- 2024: evaluatie en desgewenst ontwerpen nieuw beleid

1. INLEIDING

1.1 Een circulaire economie begint thuis

Grondstoffen worden schaarser. De druk op ons milieu neemt toe. Deze druk kunnen we verminderen. Verantwoord omgaan met onze grondstoffen is goed voor de gezondheid en kwaliteit van onze leefomgeving. Voor huidige én toekomstige generaties. Iedereen kan een bijdrage leveren, bijvoorbeeld door afval te scheiden. Gescheiden aangeboden afval kan een grondstof zijn voor nieuwe producten. Grondstoffen blijven dan in de kringloop en we werken toe naar een circulaire economie waarin er geen grondstoffen meer verloren gaan. Een circulaire economie begint thuis, met het scheiden van afval.

1.2 Het landelijk afvalscheidingsdoel

Het Rijk, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de afvalbranche vereniging (NVRD) hebben een landelijk afvalscheidingsdoel vastgesteld. Dit is onderdeel van het Rijksbrede programma circulaire economie. Het doel is om in 2020 maximaal 100 kilogram restafval per persoon te hebben. Het doel voor 2025 is scherper en ligt op maximaal 30 kilogram restafval per persoon per jaar. Minder restafval is goed. Er wordt dan immers meer afval gescheiden aangeboden. Dat gescheiden ingezamelde afval kan gerecycled en opnieuw ingezet worden. Of, er is in zijn totaliteit minder afval door preventie. Dat is milieutechnisch nog beter. Preventie staat immers bovenaan de ladder van Lansink. Deze ladder loopt van storten (laagste trede), naar verbranden, sorteren en recyclen, hergebruik en tot slot naar het hoogst haalbare, preventie. De ladder is in het Landelijk Afvalbeheer Plan verder verfijnd (zie onderstaand kader).

Stappen op ladder naar een beter milieu

1. kwantitatieve preventie: het ontstaan van afvalstoffen wordt voorkomen of beperkt
2. kwalitatieve preventie: bij het vervaardigen van stoffen, preparaten of andere producten wordt gebruikgemaakt van stoffen en materialen die na gebruik van het product geen of zo min mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken
3. nuttige toepassing door producthergebruik: stoffen, preparaten, of andere producten worden na gebruik als zodanig opnieuw gebruikt
4. nuttige toepassing door materiaalhergebruik: stoffen en materialen waaruit een product bestaat worden na gebruik van het product opnieuw gebruikt
5. nuttige toepassing als brandstof: afvalstoffen worden toegepast met een hoofdgebruik als brandstof of voor een andere wijze van energieopwekking
6. verbranden als vorm van verwijdering: afvalstoffen worden verwijderd door deze te verbranden op het land
7. storten: afvalstoffen worden gestort

1.3 In Teylingen wordt de betere afvalscheider beloond

Teylingen onderschrijft de landelijke afvalscheidingsdoelstelling en wil deze ook realiseren. Op dit moment is er in Teylingen gemiddeld circa 184 kilogram restafval per persoon. Uit de sorteeranalyse blijkt dat in het restafval voldoende afval zit om als grondstof te kunnen dienen. Maar liefst 75% van het restafval in Teylingen is recyclebaar. Een vermindering van het restafval is dus mogelijk. Maar het kan alleen als de inwoners van Teylingen het afval gescheiden aanbieden, oftewel als de inwoners van Teylingen thuis een circulaire economie starten. Teylingen heeft verkend welke mogelijkheden er zijn om hiervoor te zorgen. De landelijk toegepaste methodes van diftar en omgekeerd inzamelen zijn daar ook bij bekeken. Dit gaat voor Teylingen op dit moment te ver. De gemeente vertrouwt vol op de medewerking van de inwoners en wil draagvlak voor het nieuwe systeem realiseren. De gemeenteraad heeft dan ook besloten tot een op maat gemaakt scenario voor Teylingen:

“De betere afvalscheider wordt beloond”.

Leeswijzer

Voorliggend beleidsplan geeft weer hoe het nieuwe afvalbeleid van Teylingen ‘de betere afvalscheider wordt beloond’ eruit ziet. De opbouw van het beleidsplan is als volgt:

- hoofdstuk 2 beschrijft de huidige situatie;
- hoofdstuk 3 geeft het nieuwe afvalinzamelmodel weer;
- hoofdstuk 4 beschrijft op hoofdlijnen de verwachte resultaten op financieel en milieutechnisch gebied;
- hoofdstuk 5 geeft weer hoe de communicatie en participatie bij de implementatie van het beleid eruit zal zien;
- hoofdstuk 6 beschrijft de risico’s en kanttekeningen die er zijn bij de implementatie van een nieuw afvalbeleid; en
- het laatste hoofdstuk geeft de planning voor de implementatie weer.

2. AFVAL NU IN TEYLINGEN

2.1 De afvalinzameling

De afvalinzameling in Teylingen is traditioneel ingericht met een hoge service op het kunnen aanbieden van restafval. Teylingen bestaat voor het merendeel uit laagbouwwoningen, 78% van de woningen is een laagbouwwoning. Bij deze woningen staan twee containers: een voor restafval (140 of 240 liter) en een voor gft en etensresten. De inzamelaar leegt de containers om de week. Plastic, blik en drinkpakken kunnen inwoners om de week in zakken aanbieden. Verenigingen halen oud papier en karton een keer in de maand huis aan huis op. Ook staan er in de gemeente op centrale plekken ondergrondse containers om oud papier en karton in te doen. Mensen die in een hoogbouwwoning wonen, bieden restafval aan in ondergrondse verzamelcontainers. Plastic, blik en drinkpakken en oud papier en karton kunnen mensen die in de hoogbouw wonen op dezelfde wijze en in dezelfde frequentie aanbieden als de mensen uit de laagbouw[1]. Gft kan bij de hoogbouw op dit moment niet gescheiden aangeboden worden.

	Laagbouw (circa 78%)	**Hoogbouw (circa 22%)**
Restafval	Minicontainer 140 of 240 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden	Ondergrondse verzamelcontainers
Gft en etensresten	Minicontainer 140 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden	Geen voorzieningen
Plastic, blik en drinkpakken	26x per jaar kunnen aanbieden in zakken	
Oud papier en karton	Huis aan huis aanbieden, een keer per maand, inzameling door verenigingen; aanbieden in verzamelcontainers op centrale plekken in de gemeente	
Glas	Ondergrondse containers	
Textiel	Ondergrondse containers en inzamelacties	

2.2 Inzamelresultaten Teylingen

In 2018 was er gemiddeld per inwoner in Teylingen 184 kilogram restafval, waarvan 164 kilogram fijn huishoudelijk restafval. Uit de sorteeranalyse blijkt dat van deze 164 kilogram 42 kilogram echt restafval is; 122 kilogram kan dus nog gescheiden worden. Het landelijke doel van 2020 om gemiddeld 100 kilogram per inwoner te hebben is daarmee realiseerbaar[2].
De volgende tabel laat zien hoeveel kilogram er per inwoner aan grondstoffen is ingezameld, hoeveel kilogram er nog in het restafval zat en wat de procentuele verhoudingen zijn. Gft en etensresten, plastic, blik en drinkpakken en oud papier en karton komen nog het meeste voor in het restafval. Hiermee is dan ook het meeste resultaat te behalen.

[1] De voorzieningen die mensen kunnen gebruiken hangt af van het type woning. Met laagbouwwoning wordt in het afvalbeleidsplan bedoeld dat mensen een voor- en of achtertuin hebben waar eigen containers van 140 of 240 liter in kunnen staan. Hoogbouwwoningen beschikken niet over eigen buitenruimte en maken samen met de buren gebruik van centrale voorzieningen om restafval in aan te bieden.

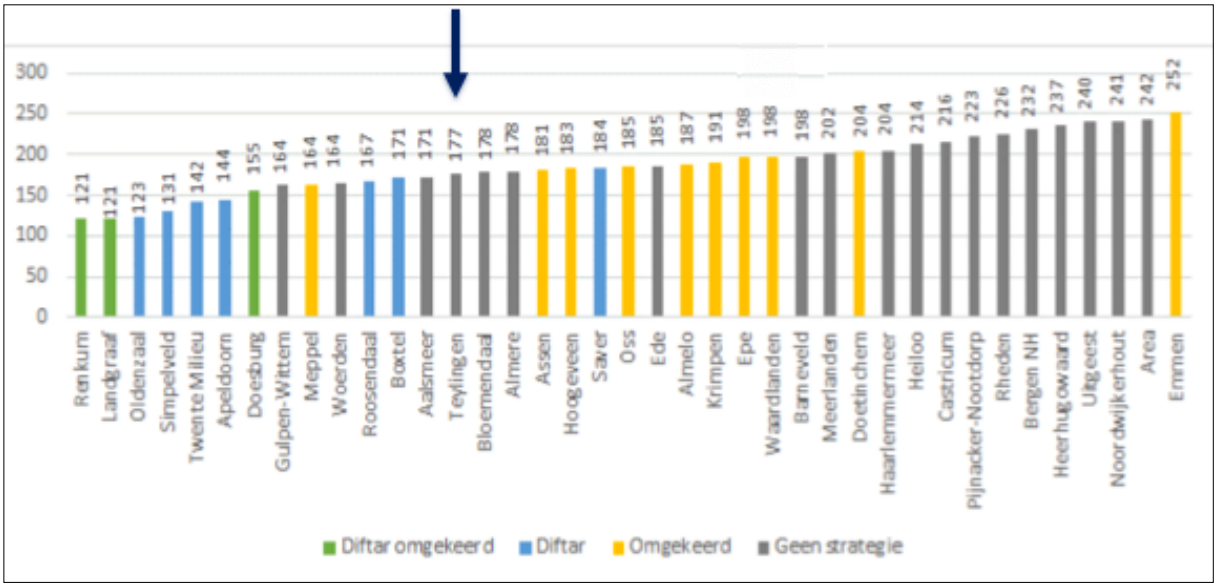
[2] NB: het landelijke doel van 30 kilogram (te realiseren in 2025) is voor Teylingen nu nog niet realiseerbaar. In het afval dat echt restafval is, zit een aanzienlijk deel luierafval. Dit afval kan nu nog niet als recyclebaar afval worden aangeleverd, maar er zijn wel technische ontwikkelingen die dat op termijn mogelijk maken. Verder zal de industrie ook nog bijdragen leveren om afvalstromen beter recyclebaar te maken zodat ze niet meer met het restafval aangeboden hoeven te worden.

Onderstaand de sorteeranalyse van 2018 gekoppeld aan de ingezamelde hoeveelheid fijn restafval per inwoner in 2017. De sorteeranalyse van 2019 was niet representatief omdat de hoogbouw buiten beschouwing is gelaten in verband met de geringe hoeveelheid gesorteerd afval.

Afvalstroom	Gescheiden ingezameld (kg/inw)	% van totaal	Aandeel grondstoffen In het restafval (kg/inw)	% van totaal	Totale beschikbaarheid grondstoffen (kg/inw)	% totaal
gft en etensresten	86	*58%*	62	*42%*	148	*100%*
Plastic, blik en drinkpakken	15	*43%*	20	*57%*	35	*100%*
Oud papier en karton	53	*80%*	14	*20%*	67	*100%*
Glas	24	*89%*	3	*11%*	27	*100%*
Textiel	6	*52%*	5	*48%*	11	*100%*
Overig herbruikbaar	121	*88%*	15	*12%*	136	*100%*
			(119 kg nog te scheiden)			

2.3 Teylingen en de benchmark resultaten

De gemeente Teylingen is vanwege het aandeel hoogbouw ingedeeld in gemeentelijke klasse C. Dat is de klasse met 20 tot 29% hoogbouw[3]. In deze klasse scoort Teylingen net iets beter dan het gemiddelde. De best presterende gemeenten zijn Renkum en Landgraaf, beiden met diftar én een frequentie verlaging voor de inzameling van restafval bij de laagbouw.

Bovenstaande tabel is uit de benchmark 2017

[3] Klasse A is 50 tot 100% hoogbouw, Klasse B is van 30 tot 49% hoogbouw (o.a. Lisse, Hillegom) en Klasse D is 0 tot 19% hoogbouw.

2.4 Afvalstoffenverordening

De afvalstoffenverordening van Teylingen is uit 2010 en vertaalt het huidige inzamelmodel naar een gemeentelijk document. Er komt een nieuwe afvalstoffenverordening na vaststelling van het nieuwe afvalbeleid. Dit geldt ook voor het uitvoeringsbesluit behorende bij de afvalstoffenverordening. Hierin staan de nadere regels uitgewerkt die het college kan stellen met betrekking tot onder andere het aanbieden van afval.

2.5 Afvalstoffenheffing

De belastingdienst Bollenstreek int de afvalstoffenheffing voor Teylingen op basis van de Verordening afvalstoffenheffing Teylingen 2019. De heffing is momenteel gesplitst is een laag en een hoog tarief. De helft van de laagbouwwoningen maakt al gebruik van een 140 liter container voor restafval en bespaart daarmee op de afvalstoffenheffing. Vooruitlopend op het nieuwe afvalbeleid zal vanuit de gemeente actief gecommuniceerd worden over het wisselen van containerformat. Dit heeft direct een financieel voordeel, omdat de hoeveelheid restafafval zal afnemen omdat er gestart kan worden met het scheiden van afval. Extra containers voor restafval en voor gft worden in rekening gebracht. Met de implementatie van het nieuwe beleid wordt de heffing aangepast.

Grondslag	Tarief
Verzamelcontainer éénpersoonshuishouden	€ 231,96
Verzamelcontainer meerpersoonshuishouden	€ 300,96
Laag tarief (140 liter rest en 140 liter gft)	€ 231,96
Hoog tarief (240 liter rest en 140 liter gft)	€ 300,96
Extra container restafval 240 liter	€ 273,12
Extra container gft 140 liter	€ 49,20

3. DE BETERE AFVALSCHEIDER WORDT BELOOND

3.1 Kern nieuw afvalbeleid

Door goed afval te scheiden, draag je bij aan een beter milieu. Dat wordt beloond door een gezonde leefomgeving en, in Teylingen, met een korting op de afvalstoffenheffing. Als er minder restafval is, stijgen de kosten voor het afvalbeheer minder snel. Dat kan vertaald worden naar de afvalstoffenheffing. Huishoudens die het afval goed scheiden en dus minder restafval aanbieden, krijgen een korting op de afvalstoffenheffing. Dit is de kern van het nieuwe afvalbeleid van de gemeente Teylingen. Om meer afvalscheiding te stimuleren past de gemeente de afvalinzameling aan. De service gaat omhoog voor het gescheiden aanbieden van gft en etensresten en plastic, blik en drinkpakken en de service op de restafvalinzameling gaat omlaag. De inzameling van papier blijft zoals het nu is[4]. In onderstaande paragrafen komt per afvalstroom aan de orde hoe het afvalinzamelmodel eruit komt te zien. Daarna wordt de beloningskorting toegelicht. Het hoofdstuk sluit af met een weergave van onderdelen van het toe te passen flankerend beleid.

3.2 Gft en etensresten

Laagbouwwoningen

De laagbouwwoningen behouden de huidige gft-container. Het formaat van de container blijft 140 liter en er komt geen chip in de container. Deze container kan om de week aan de straat gezet worden om te laten legen (26 rondes per jaar). Nieuw in het beleid is dat gratis een tweede gft-container aangevraagd kan worden en dat de gft-containers in de zomermaanden mei tot en met september iedere week geleegd kunnen worden. Dat zijn 10 rondes extra per jaar. Met deze extra inzamelrondes verhoogt de gemeente de service waardoor meer mensen de gft-container gaan gebruiken en ook in de zomermaanden etensresten gescheiden kunnen aanbieden. In de communicatie zal hier aandacht aan besteed worden (wat mag er allemaal in de container en waar hoort grof tuinafval zoals stronken en boomstammen). Meer gft-scheiden is nodig om minder restafval over te houden: 39% van het huidige restafval van de laagbouwwoningen is gft en etensresten. Zo kan een beloningskorting verkregen worden. Tevens zorgt de kleine restafvalcontainer en later een verlaging van de inzamelfrequentie van deze container er ook voor dat het noodzakelijk wordt om gft en etensresten te scheiden. Zo beperk je het restafval en zorg je ervoor dat de restafvalcontainer schoner blijft. In de communicatie komen ook tips over het schoonhouden van containers.

[4] Op dit moment zamelen verenigingen het oud papier in. Dit zal op de langere termijn geen houdbare situatie zijn. De veiligheidseisen zijn strenger en ook moet er rekening gehouden worden met de rij- en rusttijden waardoor vele inzamelaars avondinzamelrondes stoppen. Bij het aflopen van het inzamelcontract voor papier zal het naar verwachting moeilijk worden om een (nieuwe) inzamelaar te vinden die in de avonduren papier wil inzamelen in samenwerking met verenigingen. Op termijn zal dus mogelijk het inzamelbeleid voor het oud papier en karton aangepast moeten worden.

Hoogbouwwoningen

Bij de hoogbouw komen verzamelcontainers voor gft en etensresten. Mensen die in de hoogbouw wonen krijgen daarmee ook de mogelijkheid gft en etensresten te scheiden en zo het restafval te verminderen. Daardoor kan er ook voor deze groep een korting verdiend worden op de afvalstoffenheffing. Bij het implementeren van het beleid wordt bepaald welk inzamelmiddel waar het beste toepasbaar is (keuze onder andere uit semi-ondergrondse containers, minicontainers in een beugel of minicontainers in een behuizing met elektronische toegangsregulering), mede op basis van samenspraak met de inwoners, de container- en de logistieke kosten en de verwachte scheidingsresultaten. Ook zal de ervaring uit andere gemeenten (voor zover beschikbaar en gebruik makend van het landelijke hoogbouwproject dat is uitgevoerd door RWS in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) meegenomen worden in de keuze voor een GFT-inzamelmiddel. Omdat het scheiden van gft en etensresten voor de Teylingse hoogbouw nieuw is, wordt hier veel communicatie op ingezet.

3.3 Plastic, blik en drinkpakken

Laagbouwwoningen

Om de week kunnen plastic, blik en drinkpakken in zakken aangeboden worden. Dit blijft ook in het nieuwe beleid zo. De optie die huishoudens in de laagbouw krijgen, is het gebruik maken van een minicontainer (180 liter) voor het verzamelen en aanbieden van plastic, blik en drinkpakken. Landelijk is aangetoond dat de kwaliteit van het aangeboden plastic, blik en drinkpakken beter is bij gebruik van zakken, maar ook is aangetoond dat er meer gescheiden plastic, blik en drinkpakken zijn als er minicontainers zijn bij de laagbouw. Meer scheiden is nodig om het restafval te beperken. Via een enquête krijgen huishoudens de mogelijkheid om een keuze te maken voor aanbieden van plastic, blik en drinkpakken in een minicontainer of aanbieden in zakken[5]. Het aanvragen van een tweede minicontainer voor plastic, blik en drinkpakken zal niet mogelijk zijn. Als er meer plastic, blik en drinkpakken zijn dan in de minicontainer past, dan kan de extra hoeveelheid ook altijd nog in zakken aangeboden worden. Dit gaat samen met communicatie over nut en noodzaak van het scheiden van plastic, blik en drinkpakken alsmede uitleg over wat er met het ingezamelde afval gedaan wordt en wat er in de container mag.

Hoogbouwwoningen

Om de week kunnen plastic, blik en drinkpakken in zakken aangeboden worden. Dit blijft ook in het nieuwe beleid zo. Het aanbod plastic, blik en drinkpakken vanuit de hoogbouw zal toenemen omdat er een beloningskorting komt als er minder restafval aangeboden wordt. Door plastic, blik en drinkpakken te scheiden gaat er minder afval in de ondergrondse containers, zijn er minder klepopeningen en daarmee is er een hogere beloningskorting mogelijk. Er komt ook nieuwe communicatie over het gescheiden aanbieden van plastic, blik en drinkpakken voor de hoogbouw. Daarin wordt niet alleen uitgelegd wat het nut en de noodzaak is van het scheiden van plastic, blik en drinkpakken. Er komt ook uitleg over wat er met het ingezamelde afval gedaan wordt en wat er in de zak mag.

[5] Voor de kostenberekening is aangenomen dat 50% van de laagbouwwoningen een minicontainer aanvraagt

3.4 Restafval

Het nieuwe beleid moet leiden tot meer gescheiden afval en vooral tot minder restafval. Meer gescheiden afval is immers niet per se noodzakelijk want door preventie kan er in zijn totaliteit minder afval zijn. Het is wel wenselijk dat het restafval alleen nog maar bestaat uit producten die ook echt restafval zijn. Aan mensen die weinig restafval aanbieden, geeft Teylingen een beloningskorting.

Laagbouwwoningen

Circa de helft van de huishoudens maakt nu gebruik van een 140 liter container voor restafval. Dit wordt de standaardmaat. De 240 liter container verdwijnt uit het straatbeeld en ook zal het niet meer mogelijk zijn een tweede restafvalcontainer aan te vragen. De containers worden ingenomen en verkocht voor recycling of hergebruik. Voor mensen die nu de 240 liter container gebruiken zal dat wennen zijn. Mensen die al een 140 liter container hebben hoeven wellicht minder actie te ondernemen om de hoeveelheid restafval te verlagen. De beloningskorting geldt uiteraard wel voor iedereen. Dus hoe minder vaak de 140 liter restafvalcontainer wordt aangeboden, hoe meer korting er verdiend kan worden.

Om te voorkomen dat anderen restafval in de restafvalcontainer doen, zorgt de gemeente ervoor dat op elke restafvalcontainer een slot komt. Bij nieuwe containers zal dit er standaard op zitten. Bij 140 liter containers die al bij de woningen staan, zal de gemeente er een slot op maken. Door het kantelslot is de container alleen voor de gebruiker te openen. Bij het legen van de container opent het slot.

De inzameling van de containers met restafval blijft in het overgangsjaar (2021) en het jaar erna om de week. In 2023 wordt het aantal ledigingen verlaagd. De inzamelfrequentie wordt dan één keer in de drie weken. Op dat moment wordt dus de volgende stap gemaakt om de hoeveelheid restafval verder te verminderen.

Hoogbouwwoningen

Om de beloningskorting ook voor de hoogbouw mogelijk te maken, zijn er ondergrondse containers met elektronische toegangsregulering. De containers kunnen geopend worden met een pas. Deze pas is aan een object gekoppeld zodat de korting gegeven kan worden. Per opening van een ondergrondse container wordt een registratie aangemaakt. Hoe minder vaak de ondergrondse container wordt geopend, hoe hoger de korting zal zijn. Ook voor de hoogbouw zal er maatwerk zijn voor huishoudens met jonge kinderen of huishoudens met mensen met volumineus medisch afval.

Samenvatting nieuw afvalbeleid

	Laagbouw (circa 78%)	Hoogbouw (circa 22%)
Restafval met beloningskorting	Minicontainer 140 liter, 26x per jaar kunnen aanbieden, vanaf 2023 17x kunnen aanbieden	*ONGEWIJZIGD: Ondergrondse verzamelcontainers*
Gft en etensresten	Minicontainer 140 liter, 36x per jaar kunnen aanbieden (om de week en in de zomermaanden iedere week)	Voorzieningen om GFT te scheiden (maatwerk per hoogbouw complex)
Plastic, blik en drinkpakken	Keuze tussen zak of minicontainer, 26x per jaar kunnen aanbieden	
Oud papier en karton	*ONGEWIJZIGD: Huis aan huis aanbieden, een keer per maand, inzameling door verenigingen; aanbieden in verzamelcontainers op centrale plekken in de gemeente*	
Glas	*ONGEWIJZIGD: Ondergrondse containers*	
Textiel	*ONGEWIJZIGD: Ondergrondse containers en inzamelacties*	

3.5 De beloningskorting

Als er minder restafval aangeboden wordt, is er een korting op de afvalstoffenheffing mogelijk. Welke korting geldt er en wanneer is er sprake van minder aanbod van restafval?

De beloningskorting

De hoogte van de korting (het daadwerkelijke bedrag) kan tijdens de implementatie van het nieuwe afvalbeleid worden bepaald op basis van de werkelijke kosten en de verwachte opbrengsten van het nieuwe afvalinzamelmodel. De korting wordt vastgelegd in de Verordening afvalstoffenheffing Teylingen en kan jaarlijks door de gemeenteraad worden aangepast. In deze verordening is ook het basisbedrag van de afvalstoffenheffing opgenomen. Onderstaande tabel geeft weer hoe dit bedrag er nu uitziet en wat er wijzigt.

Grondslag	Tarief 2019	Wijziging
Verzamelcontainer éénpersoonshuishouden (hoogbouw)	€ 231,96	Blijft, met aanpassing hoogte tarief op basis van het nieuwe beleid; beloningskorting op basis van aanbod restafval
Verzamelcontainer meerpersoonshuishouden (hoogbouw)	€ 300,96	Blijft, met aanpassing hoogte tarief op basis van het nieuwe beleid; beloningskorting op basis van aanbod restafval
Laag tarief (140 liter rest en 140 liter gft)	€ 231,96	Blijft, met aanpassing hoogte tarief op basis van het nieuwe beleid; beloningskorting op basis van aanbod restafval
Hoog tarief (240 liter rest en 140 liter gft)	€ 300,96	Vervalt (geen 240 liter container meer)
Extra container restafval 240 liter	€ 273,12	Vervalt, geen mogelijkheid meer om een tweede container aan te vragen
Extra container gft 140 liter	€ 49,20	Extra container wordt gratis

Minder restafval aanbieden

Minder restafval aanbieden kan bepaald worden door het aantal minicontainerledigingen en het aantal openingen van een ondergrondse container bij te houden.

- Laagbouw: staffel aanbieden minicontainer met restafval

Inwoners van de laagbouw hebben straks een 140 liter minicontainer, die 26 keer per jaar aangeboden *kan* worden. Bij dit aanbod geldt uiteraard geen beloningskorting omdat dit het maximale aantal aanbiedingen is. Vanaf 2023 gaat de inzamelfrequentie omlaag naar 17 keer

per jaar (één keer in de drie weken kunnen aanbieden van de restafval minicontainer, met een aangepaste staffel).
De beloningskorting die vanaf 2021 zal gelden start bij 8 of minder aanbiedingen. Met dit aantal wordt naar verwachting de doelstelling van het afvalbeleid van Teylingen gehaald.

Bij minder dan 5 keer aanbieden is een maximale korting te verdienen, waarbij er echter niet gecommuniceerd zal worden over nul keer aanbieden. Dat is niet reëel en er moet voorkomen worden dat mensen zich genoodzaakt voelen om zich op een andere manier van het afval te ontdoen en zo een 'nul-aanbieder' te worden. De staffel voor het aanbieden van een minicontainer van 140 liter ziet er op basis van bovenstaande redenering als volgt uit:

- 9 tot en met 26 keer aanbieden = geen korting op de afvalstoffenheffing
- 5 tot en met 8 keer aanbieden = korting +
- tot en met 4 keer aanbieden = maximale korting ++

- Hoogbouw: staffel aanbieden afvalzak in een ondergrondse container

Om te zorgen dat iedereen in Teylingen een beloningskorting kan verdienen (zowel in de laagbouw als in de hoogbouw), moet deze 'minicontainer-staffel' vertaald worden naar het gebruik van een ondergrondse container. De inhoud van een minicontainer is 140 liter. De inworpopeningen van de ondergrondse containers zijn 60 en 80 liter. Een standaard huisvuilzak is 60 liter. Er wordt dan ook uitgegaan van 60 liter aanbod restafval in een ondergrondse container per keer, mede om te voorkomen dat mensen zich genoodzaakt voelen de trommel helemaal vol te doen waarmee het systeem kapot kan gaan (trommels komen vast te zitten door afval dat klem komt te zitten of trommels vervormen). De verhouding is 2,3 keer openen van een ondergrondse container tegenover 1 keer een minicontainer van 140 liter aanbieden.
De staffel voor het aanbieden van afval in een ondergrondse container ziet er dan (afgerond) als volgt uit:

- 20 keer of meer aanbieden van een afvalzak in de ondergrondse container = geen korting op de afvalstoffenheffing
- 9 tot en met 19 keer aanbieden van een afvalzak in de ondergrondse container = korting +
- Tot en met 8 keer aanbieden van een afvalzak in de ondergrondse container = maximale korting ++

3.6 Flankerende maatregelen

Bij het invoeren van een nieuw afvalbeleid zijn flankerende maatregelen nodig.
Het betreft de inzet van communicatie, de inzet van handhaving, maatwerkregelingen voor speciale doelgroepen, afvalinzameling bij organisaties met een maatschappelijk karakter, het stimuleren van kringloop, bedrijfsafval, de afvalinzameling op de milieustraat en de aanpak van afvaldumpingen. Communicatie en participatie komt in hoofdstuk 5 aan de orde. De overige onderwerpen worden onderstaand nader beschreven.

Handhaving
Het implementeren van een nieuw afvalbeleid en erover communiceren is doorgaans niet voldoende om het volledig succesvol te laten zijn. Er is ook controle nodig op de naleving. Hiervoor is de inzet van handhaving nodig. Het betreft controles op het gebruik van de juiste middelen en op het scheiden van afval. Op basis van de afvalstoffenverordening mogen controles ingezet worden. Er kunnen waarschuwingen en boetes gegeven worden. Tijdens de implementatie van het nieuwe beleid zal er een handhavingsplan opgesteld worden waarin uitgewerkt wordt wanneer en welke inzet er na de implementatie zal zijn.

Maatwerkregelingen voor speciale doelgroepen
Mensen met een medische indicatie, gezinnen met vijf gezinsleden of meer, gezinnen met jonge kinderen die luiers dragen, daar is maatwerk voor nodig. Deze doelgroepen hebben (tijdelijk) meer afval dan gemiddeld en kunnen dit afval ook niet reduceren. Voor mensen in de hoogbouw vormt dit geen probleem. Zij kunnen onbeperkt gebruik maken van de ondergrondse containers, waar toegang tot is met de afvalpas. Mensen in de laagbouw krijgen een 140 liter restafvalcontainer. Daarnaast kunnen zij toegang krijgen tot een ondergrondse container naar keuze. Deze huishoudens betalen dan de standaard afvalstoffenheffing.

Organisaties met maatschappelijk karakter
Organisaties met een maatschappelijk karakter kunnen meeliften op de gemeentelijke afvalinzameling, indien dit in de gemeentelijke regelgeving wordt opgenomen. Het gaat dan bijvoorbeeld om scholen. Scholen kunnen via de afvalstoffenverordening aangewezen worden als organisaties met economische activiteit maar met algemeen maatschappelijk belang. Ze mogen dan grondstoffen gescheiden aanbieden aan de gemeente. Het restafval dat overblijft na een goede afvalscheiding wordt door hen zelf aangeboden aan een inzamelaar.

Kringloop /Repair café
Verspilling voorkomen, goederen nog een tweede of derde leven geven, winkelgelegenheid bieden voor mensen met een kleine beurs of mensen op zoek naar curiosa. Dit kan door goederen naar een kringloopwinkel te brengen. De meeste kringloopwinkels halen ook spullen op. Teylingen heeft ook een repair café bij de ontmoetingswerkplaats De JoJo. De ontmoetingswerkplaats is op dinsdag, donderdag en vrijdag van 13:00 uur tot 16:00 uur geopend. Inwoners zijn hier welkom om samen met vrijwilligers kapotte spullen te repareren en zo het weggooien ervan nog even uit te stellen. In de communicatie over het nieuwe afvalbeleid zal ook aandacht besteed worden aan kringloopinitiatieven.

Bedrijfsafval
Een verantwoordelijkheid voor het inzamelen van bedrijfsafval hebben gemeenten niet. Wel kunnen gemeenten een helpende hand bieden door een platform te organiseren waarop over afval gesproken kan worden. Ook kan de gemeente in de afvalstoffenverordening regels opnemen over het aanbieden van bedrijfsafval en kan de gemeente bijvoorbeeld stimuleren om meer samen te werken door mee te doen met de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek.

Milieustraat
Zodra de afvalinzameling in de wijken wordt aangepast en gericht is op het verminderen van het aandeel restafval, moet ook het beleid op de milieustraat daarop gericht zijn. Teylingen heeft een milieustraat aan de Nijverheidsweg in Voorhout. Het is reeds het beleid dat op de milieustraat maximaal gescheiden moet worden, zodat er minder restafval is. Fijn huishoudelijk restafval mag niet ingeleverd worden op de milieustraat. Hiervoor worden mensen verwezen naar de containers die bij de woning horen. Dit milieustraatbeleid blijft ook bij het nieuwe afvalbeleid gelden. Om afvaltoerisme uit omliggende gemeenten te voorkomen krijgen ook de inwoners van laagbouwwoningen een afvalpas. Legitimatie met een paspoort of rijbewijs is niet sluitend omdat hierop de plaats van afgifte staat aangegeven en niet de huidige woonplaats.

Aanpak afvaldumpingen
Het idee bestaat vaak dat afvaldumpingen (en als gevolg daarvan zwerfafval) toenemen als er wijzigingen zijn in de afvalinzameling. Dit is echter niet aangetoond. Afvaldumpingen komen in veel gemeenten ook al voor voordat er wijzigingen waren in de afvalinzameling. Het is niet aangetoond dat mensen meer afval gaan dumpen als er omgekeerd inzamelen en/of diftar ingevoerd wordt. Wel is er een gewenningsperiode van circa drie maanden en tijdens die maanden kan het voorkomen dat er afval naast de containers wordt gezet of afval in straatprullenbakken of op andere plekken wordt achtergelaten. Inzet van communicatie en handhaving is noodzakelijk om dit aan te pakken.

Vanuit Rijkswaterstaat (uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) is er een handreiking opgesteld om afvaldumpingen aan te pakken. Dit begint bij een interne samenwerking, het checken van de hotspots, de basis op orde brengen (communicatie en voorzieningen) en een tweede check van de hotspots. Daarna zijn er drie groepen gedragsinterventies op basis van de mate van sociale cohesie. In Teylingen zal, zodra dit nodig blijkt te zijn, in de nazorgfase een deelproject ‘aanpak bijplaatsingen’ opgestart worden.

4. FINANCIËN EN MILIEUPRESTATIE

Er is een raming gemaakt van de verwachte kosten en opbrengsten[6] en van de verwachte milieuprestatie voor het scenario 'de betere afvalscheider wordt beloond'. Deze raming laat zien dat Teylingen gemiddeld op circa 100 kilogram restafval per inwoner per jaar uit zou kunnen komen. Het doel van 2020 wordt daarmee, weliswaar iets later, behaald. Belangrijk is om de effecten van het nieuwe beleid goed te monitoren en na de verlaging van de inzamelfrequentie in 2023 de volgende stappen te zetten. Op dat moment is ook duidelijk of er landelijk een daling van het afval gerealiseerd is (of in zicht is) doordat er minder afval op de markt komt. De landelijke overheid werkt hieraan met het circulaire economie programma.

Ook laat de raming zien dat het nieuwe model ongeveer gelijke structurele kosten heeft als het huidige model, wat kan betekenen dat de beloningskorting minimaal zal zijn (de afvalstoffenheffing is immers een doelbelasting en moet voor 100 procent dekking van de kosten zorgen). Naast de structurele kosten zijn er ook eenmalige projectkosten voor de implementatie. De ramingen worden verder aangescherpt tijdens de implementatie op basis van de offertes die uitgevraagd worden en de aanbestedingen die gedaan worden. De totale kosten voor de afvalinzameling worden gedekt door de afvalstoffenheffing. De hoogte van deze heffing en de beloningskorting bij het scheiden van afval worden tijdens het implementatietraject berekend. De tarieven worden vastgelegd in de Verordening afvalstoffenheffing Teylingen 2021.

5. COMMUNICATIE

Communicatie is een belangrijk aspect bij een beleidsverandering[7]. Communiceren over het nieuwe beleid en aangeven wat er van de inwoners wordt verwacht (feitelijk kennis en handelingsperspectief) wordt gecombineerd met communicatie die ervoor zorgt dat inwoners de verandering begrijpen. Gedragsverandering roept altijd een periode van weerstand op. Betrouwbare, tijdige en persoonlijke communicatie helpt om transitie te versoepelen. Communicatiemiddelen zullen in ieder geval divers van aard zijn zodat verschillende doelgroepen aangesproken worden (mix van social media, artikelen in de krant, huis aan huis brieven).

Tevens zal de gemeente afvalcoaches aanstellen die persoonlijk het gesprek aan kunnen gaan. Afvalcoaches zijn bij voorkeur mensen die verstand hebben van afval, enthousiast over het vak kunnen vertellen en goed weten hoe de gemeente werkt. Afvalcoaches worden doorgaans ingezet in een team van twee personen. Ze kunnen elkaar dan helpen. Afvalcoaches kunnen ingezet worden om inwoners terug te bellen bij vragen over (bezwaren tegen) de maatregelen. Afvalcoaches zijn in de wijk aanwezig als er een nieuw inzamelmiddel ingevoerd wordt (zoals de kleinere restafvalcontainer) en zullen rondes starten zodra in een wijk bekend wordt gemaakt dat de afvalinzameling wijzigt (op dat moment zijn mensen ontvankelijk voor de boodschap dat afval gescheiden moet worden; afval wordt dan weer een onderwerp van belang terwijl het nu in de dagelijkse routine zit en er nu geen reden tot aanpassing is).

[6] De kostenraming bestaat uit verwachte inzamelkosten, verwachte kosten voor de inzamelmiddelen, verwachte verwerkingskosten en de verwachte vergoeding die aan verenigingen wordt uitgekeerd voor de inzameling van papier.

[7] Het communicatieplan wordt in het eerste kwartaal van 2020 verder uitgewerkt.

Afvalcoaches kunnen op verzoek bij inwoners langsgaan voor een koffietafelgesprek (tips geven over afvalscheiden, de noodzaak van maatwerkregelingen bespreken en afspreken, etc).

6. RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Onderstaande tabel geeft aan welke risico's en kanttekeningen er kunnen zijn bij en na de invoering van het nieuwe afvalbeleid. Ook staan de beheersmaatregelen vermeld. De risico's en kanttekeningen zijn vooral gericht op het niet realiseren van de milieudoelen en hoger uitvallende kosten dan verwacht.

Risico's / Kanttekeningen	Beheersmaatregel
Opbrengsten grondstoffen vallen lager uit: de markt voor de afzet voor grondstoffen is grillig. Gemeenten scheiden meer afval vanwege het landelijk doel. De samenstelling van grondstofstromen wijzigt (denk aan meer karton door de toename in internet bestellingen). Omdat er meer beschikbaar is, worden de acceptatiecriteria scherper.	Dit is een landelijke trend waar de gemeente Teylingen geen invloed op heeft. Hogere verwerkingstarieven of lagere opbrengsten moeten verrekend worden in de tarieven en vertaald worden naar de afvalstoffenheffing. Het zo schoon mogelijk aanleveren van de ingezamelde grondstoffen is in ieder geval van belang. Inwoners wordt duidelijk uitgelegd wat schone grondstoffen zijn en ook wordt uitgelegd wat de gevolgen zijn van vervuiling.
De afvalscheiding valt tegen: de gemeente heeft de medewerking van de inwoners nodig. Als zij het afval niet of onvoldoende scheiden zullen de kosten voor de inzameling en verwerking hoger uitvallen dan geraamd.	Wanneer de afvalscheiding tegenvalt moeten de meerkosten vertaald worden naar de afvalstoffenheffing. De beloningskorting zal dan bijgesteld worden. Door communicatie en participatie betrekt de gemeente de inwoner bij het nieuwe afvalinzamelmodel en verwacht zij draagvlak. Teylingen vertrouwt vol op de eigen kracht van de samenleving om doelen te realiseren.
In de calculatie zijn aannames gedaan voor de inzameltarieven en containerkosten. Deze kunnen anders uitvallen, omdat de aanbestedingen en offertetrajecten nog doorlopen moeten worden.	Het doorlopen van aanbestedingen en het aanvragen van offertes is aan het begin van het implementatietraject gepland. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden indien tarieven sterk afwijken van de aannames. Eventuele bijsturing op het inzamelmodel wordt met de gemeenteraad besproken zodat de afweging milieu-service-kosten gemaakt kan worden.
De verbrandingsbelasting stijgt verder	De landelijke belasting op het verbranden van restafval is in 2019 verhoogd naar € 32,12 per ton. Voor de komende tijd is alleen een index voorzien. Echter, wanneer het landelijke doel van 100 kilogram restafval en later 30 kilogram restafval niet gerealiseerd wordt, kan de overheid het belastingmiddel verder verscherpen. Door het restafval te verminderen, loopt de gemeente minder risico op stijgende kosten voor het afvalbeheer.
Het inzetten van flankerend beleid kan ten koste gaan van de milieudoelstelling en de financiële resultaten	Er zal maatwerk zijn voor huishoudens die dat nodig hebben. Dit kan echter ook betekenen dat er meer afval als restafval wordt weggegooid dan nodig. Hierdoor nemen de kosten minder af dan verwacht. Bij het toepassen van de maatwerkregelingen zal de gemeente goed uitleggen waar het maatwerk voor bedoeld is en vooral waarom het nieuwe afvalbeleid nodig is. Maatwerk is er alleen voor restafval dat niet te voorkomen is, daar biedt de gemeente graag extra service voor.

7. PLANNING EN EVALUATIE

Een project kent globaal genomen acht fases. De initiatieffase (I) en de definitiefase (D) zijn voor het afvalbeleid van Teylingen afgerond. Het beleid is bepaald en de acties om het beleid te implementeren zijn vastgelegd.

In het eerste kwartaal van 2020 staat de ontwerpfase (O) op het programma. Er komt een projectteam, een projectplan, een nadere detaillering van de actielijst en een project- en investeringsbegroting. In het eerste kwartaal start ook de voorbereidingsfase (V) voor de implementatie. Deze eindigt in het tweede kwartaal. In de voorbereidingsfase staat de beleidsmatige inbedding van het nieuwe afvalinzamelmodel centraal en worden stukken zoals de afvalstoffenverordening en het bijbehorende uitvoeringsbesluit gemaakt. Ook wordt in deze fase de communicatie zo veel als mogelijk voorbereid.

De realisatiefase (R) start in het tweede kwartaal en loopt door tot en met het vierde kwartaal van 2020. Deze fase is een operationele fase. Dan wordt het beleid ingevoerd. Het vierde kwartaal van 2020 is tevens nodig om het ingevoerde systeem te testen (T).
Gedurende dit projectjaar start ook het monitoren van de inzamelresultaten en de daarmee van de effecten van het nieuwe beleid. Meetpunten betreffen onder andere:

- zwerfafval en dumpingen (een nulmeting in het eerste half jaar en effectmetingen tijdens en na de implementatie);
- de hoeveelheid ingezamelde grondstoffen;
- de hoeveelheid ingezameld restafval;
- het aantal ledigingen van minicontainers en het aantal inworpen in ondergrondse containers;
- de samenstelling van het restafval (sorteeranalyses om te bepalen of het aandeel grondstoffen in het restafval daalt); en
- het ingeleverde afval (hoeveelheid) en aantal bezoeken op de milieustraat.

Vanaf 1 januari 2021 start het nieuwe beleid. Dit is ook het jaar van de nazorg (N). De open eindjes worden afgehandeld en de communicatie over afvalscheiding wordt doorgezet. Verdere nazorg items zullen tijdens het project bepaald worden. 2022 is een vol jaar waarin het nieuwe beleid ‘de betere afvalscheider wordt beloond’ draait. Ook in dit jaar wordt de monitoring voortgezet en kan bijvoorbeeld gekeken worden naar het effect op het aanbiedgedrag op de milieustraat en naar de ontwikkelingen voor wat betreft de inzameling van oud papier en karton.

Vanaf 2023 gaat de inzamelfrequentie van het restafval verder omlaag. Na een evaluatie daarvan (eerste helft 2024) kunnen desgewenst (tweede helft 2024) nieuwe initiatieven ontstaan om het afvalbeleid aan te passen. Op dat moment start het proces opnieuw bij de initiatieffase.

De afbeelding op de volgende pagina toont de planning.

1ste beleidswijziging operationeel

2e beleidswijziging operationeel

2019	2020	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024	2024
Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1-Q4			Q1	Q2	Q3	Q4
D											
O	O										
	V	V									
		R	R	R							
				T							
					N						
							R				
								E	E		
										I	I
	monitoring	-->	-->	-->	-->	-->	-->	-->	-->		